

[Axel Kristensen.]

taget tillæg til kvinders dyrtidstillæg i almindelighed, altså også til kvinder, der ikke er lavtlønnede, d. v. s. at man her har anvendt ligelønsprincippet. Der siges ikke et ord om, hvor mange af de 69 mill. kr., der skal medgå hertil. Folketinget skal altså her handle i blinde med hensyn til, hvad der kan opnås for disse penge.

Gennem tiden efter krigen og også før har man stadig prøvet på at give særlige tilskud til de lavtlønnede. Man har aldrig haft held til at mindske forskellen mellem lønning-grupperne, og man må derfor stille sig meget tvivlende over for, om det skulle gå bedre denne gang. Både arbejdsgivere og fagforeninger kender dette problem til bunds. Men medens de bedrelønnede arbejdere ikke kan nære samme modvilje mod afsmitning opad som arbejdsgiverne, så er der hos disse sidste en udtalt ængstelse for, at de 69 millioner skal blive til langt mere. Det hævdes, at erfaringerne viser, at den virkelige lønudgift i realiteten vil blive 4 gange det beløb, man giver til de lavtlønnede. Dette er jeg ude af stand til at kontrollere. Af personlig erfaring ved jeg, at vi bogstavelig talt ved hver eneste overenskomstforhandling har prøvet at give de lavtlønnede særlige tilskud, men statistikken viser, at de faglærte arbejderes lønninger, der omfatter de højere lønninger, ved lønglidning stiger mere end de ufaglærtes lønninger. Al erfaring viser, at det ikke er lykkedes.

Selv om jeg nu altså går ud fra, at det er mindre end 4, man skal gange med, bliver det alligevel betydelige beløb, der sættes i omløb. Hvis vi regner med, at de 69 millioner i praksis ved lønafsmitning kun bliver det dobbelte, nemlig 138 millioner, så skal dette igen ganges med 2, fordi tallet her kun angiver, hvad der skal bruges inden for mindre end halvdelen af arbejdsmarkedet, og det vil så sige, at man kommer op på 276 mill. kr. De specielle aftaler, som man anerkender efter lovforslaget, må da også betyde en forhøjelse, og det må være meget beskedent at runde de 276 op til 300 millioner. Hertil skal pr. 1. marts lægges virkningerne af 2 dyrtidsportioner. Denne virkning er for Arbejdsgiverforeningens område 140 mill. kr., men da hele det område,

der får dyrtidstillæg, er meget større, må beløbet mindst blive 560 mill. kr.

Jeg vil gøre opmærksom på, at det økonomiske råd skønner, at for 3 dyrtidsportioner ville beløbet blive bragt op over 1.000 mill. kr. Det vil sige, at vi for 2 portioner måtte have regnet med omkring 700 eller 650 millioner, hvor vi for ikke at overdrive altså nøjes med 560 millioner. Dette skal lægges til de nævnte 300 millioner og nu er vi altså oppe på, at med en meget beskeden opstilling af disse tal betyder det, at man forøger købeevnen med ca. 860 mill. kr., og man må her tage i betragtning, at det økonomiske råd siger, at der i det forløbne år i de lønstigninger, der har fundet sted, ikke alene er givet dækning for pristigningerne, men at der er sket en reel lønstigning. Lønarbejderne har altså ikke en dyrtidsregulering til gode, for der er sket en reel lønforbedring i det forløbne år. Dette betyder en forøget købeevne, pengeudpumpning og et øget pres på arbejdsmarkedet igen. Hertil kommer, at tjenestemændenes lønstigninger og de sociale ydelser, der er med i det store lovkompleks, igen må give sig udtryk i pristigninger. Hvordan skulle de ellers blive betalt og dække nye dyrtidstillægsstigninger?

Der kan ud af dette lovforslag ikke læses, at denne skadelige udvikling standses. Man må forvente, at der kommer en dyrtidstillægsstigning pr. 1. september 1963, der meget nemt vil kunne blive på 200, 300, 400 mill. kr., og at dette må opretholde den store købeevne, der igen opretholder det store pres på lønningerne, der giver lønglidning. Fra 1. marts 1964 skal der yderligere til LOs område ydes 139 mill. kr., og det vil for hele arbejdsmarkedet betyde mindst 278 mill. kr., vel mere hvis man tager tjenestemænd, og hvad dermed følger, med. Arbejdsgiverforeningens område dækker kun 5 milliarder i arbejds løn, og den samlede lønudbetaling i Danmark ligger mellem 20 og 25 milliarder kr., så enhver kan se, at de tal, jeg her har stillet op, er overordentlig forsigtigt anslået. Ganske vist har man så ved det pris- og avancementstop, som der nu er fremsat lovforslag om, ment at kunne standse lønglidninger over priserne.

Mit parti ville, hvis det alene drejede sig om almindelig pris- og avancekontrol, være